

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ЩОДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МАРКЕТИНГОВЕ ПЛАНУВАННЯ»
ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ
З НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ 6.051401 – «БІОТЕХНОЛОГІЯ»

КРЕМЕНЧУК 2016

Методичні вказівки щодо самостійної роботи з навчальної дисципліни «Маркетингове планування» для студентів денної форми навчання з напрямку підготовки 6.051401– «Біотехнологія»

Укладач: старш. викладач О. М. Збиранник

Рецензент д. біол. н., проф. В. В. Никифоров

Кафедра маркетингу

Затверджено методичною радою Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського

Протокол №_____від_____ 2016 р.

Голова методичної ради _____ проф. В. В. Костін

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1 Теми та погодинний розклад лекцій і самостійної роботи з навчальної дисципліни.....	5
2 Перелік тем і питань для самостійного опрацювання	6
3 Питання до модульного контролю.....	9
Список літератури.....	10

ВСТУП

Біотехнології стали невід'ємною частиною сучасної світової економіки і використовуються в більшості галузей промисловості (від медицини і харчової промисловості до нафтовидобутку), в рази збільшуючи їх ефективність. Її розвиток здатний зіграти вирішальну роль у вирішенні глобальних проблем людства. Все це робить тематику розвитку біотехнологій в світовому господарстві дуже важливою.

Але потрібен інструмент для реалізації завдань розвитку біотехнологій, який буде сприяти більш швидкому їх трансферу від стадії розробок (ідей) до впровадження у виробничий процес.

Саме бізнес-планування (маркетингове) є універсальним інструментом, що дозволяє розробляти і детально обґрунтовувати реалізацію підприємницької ідеї, який включає аналіз ринкових, виробничих, організаційних і фінансових аспектів передбачуваного бізнесу та визначає найкращі способи досягнення наперед встановлених цілей. Також бізнес-планування дозволяє передбачити проблеми, які можуть з'явитися в процесі реалізації впровадженої біотехнології та знайти ефективні шляхи їх вирішення.

Предметом вивчення є ефективна робота по обробці, аналізу інформації, складанню бізнес-планів упровадження біотехнології, методам планування, стратегічним підходам по плануванню маркетингу і складанню бюджету маркетингу.

Основні форми самостійної роботи з курсу:

- комплексне вивчення конспекту лекцій;
- опрацювання основної та додаткової літератури;
- виконання практичних та індивідуальних завдань, докладів з кожної теми.

Після самостійного вивчення дисципліни студенти повинні

знати:

- сутність і функції планування;
- принципи планування в умовах невизначеності;
- види планів; методи і механізми планування;
- зміст і структуру поточних планів; принципи планування організаційно-технічного розвитку;
- систему показників оцінки рівня ефективності використання матеріально-технічних та енергетичних ресурсів;
- систему планових показників з персоналу та оплати праці; послідовність і методику складання плану витрат підприємства; методику складання кошторису; завдання та зміст фінансового планування;
- систему показників фінансового стану підприємства; види і системи оперативно-виробничих планів; призначення, структуру та вимоги до оформлення бізнес-планів.

уміти:

- застосовувати найпростіші методи і моделі стратегічного планування;
- застосовувати сучасній інструментарій обґрунтування планових рішень;
- виконувати техніко-економічні розрахунки з обґрунтування впровадження нової біотехнології;
- визначати потребу та витрати на кожний вид матеріально-технічних та енергетичних ресурсів;
- розрахувати чисельність персоналу і скласти штатний розклад; сформулювати фонд оплати праці;
- організувати роботу над складанням бізнес-плану;
- обчислювати собівартість впровадженої біотехнології;
- визначати витрати структурних підрозділів та загальні витрати підприємства;
- розробляти кошториси витрат;
- визначати фінансові результати діяльності підприємства та здійснювати їх оцінку;

- складати платіжний календар;
- розробляти планово-календарні нормативи;
- складати плани-графіки руху предметів праці у виробництві;
- складати бізнес-плани та організувати їх презентацію.

При виникненні труднощів під час самостійного опрацювання матеріалу студенти повинні звертатися до викладача, який веде курс, за допомогою, згідно з графіком консультацій.

1 ТЕМИ ТА ПОГОДИННИЙ РОЗКЛАД ЛЕКЦІЙ І САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ пор.	Тема	Денна форма навчання	
		Кількість год. (лекції)	СРС К-ть год.
1	2	3	5
1	Планування та його роль у функціонуванні підприємства	1,6	5
2	Зміст та показники техніко-економічних планів підприємства	1,6	5
3	Контроль збутової діяльності підприємства	1,6	5
4	Показники ефективності роботи підприємств в умовах ринку	1,6	5
5	Резервування виробничих ресурсів	1,6	5
6	Особливості регулювання ходу упровадження біотехнології	1,6	5
7	Організаційна побудова підприємства	1,6	5
8	Собівартість упровадженої біотехнології та шляхи її зниження	1,6	5
9	Планування виходу упровадженої біотехнології на нові сегменти ринку	1,6	5
10	Проблеми визначення впливу страхування на ризиковість діяльності	1,6	5
11	Методика визначення ефективності організаційно-технічних заходів щодо запобігання ризиків	1,6	5
12	Ціна як найважливіший економічний норматив	1,6	5
Усього:		20	60

2 ПЕРЕЛІК ТЕМ І ПИТАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Тема 1. Планування та його роль у функціонуванні підприємства

1. Завдання планування на виробництві.
2. Організація контролю за виконанням планів на виробництві, що функціонує в умовах ринку.

Питання для самоперевірки

1. Планування та його роль у функціонуванні підприємства.
2. Методи, які застосовуються у плануванні підприємств.

Література: [1, с. 207; 2, с. 131; 4, с. 173; 5, с. 77; 6, с. 117].

Тема 2. Зміст та показники техніко-економічних планів підприємства

1. Показники, що використовуються при складанні програми маркетингу з продукту.
2. Зміст довгострокових та короткострокових планів підприємств.

Питання для самоперевірки

1. Нормативне господарство підприємства.
2. Показники ефективності роботи підприємств в умовах ринку.
3. Фактори підвищення ефективності діяльності підприємств на ринку

Література: [1, с. 209; 2, с. 135; 3, с. 32; 4, с. 176; 5, с. 80; 6, с. 120].

Тема 3. Контроль збутової діяльності підприємства

1. Методи отримання даних для маркетингового дослідження.
2. Опитування роздрібних торговців і споживачів.
3. Сегментація ринків споживацьких товарів і послуг.
4. Представлення інформації в базах даних для маркетингового планування.

Питання для самоперевірки

1. Управління збутовою діяльністю в системі управління підприємством.
2. Маркетинговий контроль збуту: сутність і види,

Література: [1, с. 219; 2, с. 136; 4, с. 178; 5, с. 84; 6, с. 122].

Тема 4. Показники ефективності роботи підприємств в умовах ринку

1. Система показників оцінки ефективності діяльності підприємства на основі традиційного підходу.
2. Методика аналізу показників ефективності діяльності підприємств

Питання для самоперевірки

1. Взаємовідносини техніки та економіки у плануванні підприємства.
2. Методи державного впливу на планування підприємств у сучасних умовах.

Література: [1, с. 230; 2, с. 138; 3, с. 45; 6, с. 126; 7, с. 38].

Тема 5. Резервування виробничих ресурсів

1. Основні планові показники щодо виробництва біотехнології
2. Основні планові показники щодо упровадження біотехнології

Питання для самоперевірки

1. Планування потреби в енергії.
2. Планування ремонтних робіт.
3. Система планово-попереджувальних ремонтів.

Література: [1, с. 239; 2, с. 140; 4, с. 180; 5, с. 90; 6, с. 130].

Тема 6. Особливості регулювання ходу упровадження біотехнології

1. Поняття "вузьких місць" на створенні біотехнології
2. Методи підвищення виробничої потужності біотехнології

Питання для самоперевірки

1. Організація підвищення виробничої потужності біотехнології
2. Планування показників з праці
3. Контроль виконання плану з праці упровадження біотехнології

Література: [1, с. 246; 2, с. 144; 3, с. 62; 4, с. 183; 5, с. 91; 6, с. 132].

Тема 7. Організаційна побудова підприємства

1. Характер взаємозв'язків між окремими службами підприємства.
2. Визначення впливу специфіки господарчої діяльності на розвиток інфраструктури підприємства.

Питання для самоперевірки

1. Організація взаємозв'язків між окремими службами підприємства.
2. Побудова організаційних структур управління: сутність, види і принципи.

Література: [1, с. 267; 2, с. 148; 3, с. 80; 4, с. 187; 5, с. 97; 6, с. 136].

Тема 8. Собівартість упровадженої біотехнології та шляхи її зниження

1. Зміст статей калькуляції.
2. Зміст елементів витрат.
3. Вартісні показники обсягу виробництва.
4. Порядок розподілу прибутку після упровадженої біотехнології.

Питання для самоперевірки

1. Собівартість продукції та шляхи її зниження.
2. Планування зниження витрат.

Література: [1, с. 267; 2, с. 148; 3, с. 80; 4, с. 187; 5, с. 97; 6, с. 136].

Тема 9. Планування виходу упровадженої біотехнології на нові сегменти ринку.

1. Організація виходу упровадженої біотехнології на нові сегменти ринку.
2. Планування бюджету упровадженої біотехнології на нові сегменти ринку.

Питання для самоперевірки

1. Планування номенклатури товарного випуску.
2. Стратегії виходу фірми на товарний ринок.

Література: [1, с. 267; 2, с. 148; 3, с. 80; 4, с. 187; 5, с. 97; 6, с. 136].

Тема 10. Проблеми визначення впливу страхування на ризиковість діяльності

1. Джерела фінансування організаційно-технічних заходів щодо запобігання ризиків.
2. Визначення впливу страхування на зниження ризиковості діяльності.

Питання для самоперевірки

1. Проблема класифікації ризиків страхових компаній: наукові підходи та законодавчі ініціативи в умовах євроінтеграції.
2. Екологічні ризики та шляхи їх подолання.

Література: [1, с. 267; 2, с. 148; 3, с. 80; 4, с. 187; 5, с. 97; 6, с. 136].

Тема 11. Методика визначення ефективності організаційно-технічних заходів щодо запобігання ризиків

1. Проблеми визначення впливу страхування на ризиковість діяльності.
2. Порядок планування організаційно-технічних заходів щодо зниження ризиків.

Питання для самоперевірки

1. Зниження ризиків виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру.
2. Обґрунтування впровадженні біотехнології та оцінка ризиків.

Література: [1, с. 267; 2, с. 148; 3, с. 80; 4, с. 187; 5, с. 97; 6, с. 136].

Тема 12. Ціна як найважливіший економічний норматив

1. Моніторинг цін на технології в сучасних умовах в регіоні.
2. Ціни та економічна ефективність від кпровадження біотехнології .

Питання для самоперевірки

1. Регулювання ціни на ринках як фактор упровадження біотехнології.
2. Ринок природних ресурсів та його ціна – рента.

Література: [1, с. 267; 2, с. 148; 3, с. 80; 4, с. 187; 5, с. 97; 6, с. 136].

3 ПИТАННЯ ДО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

1. Чому планомірність та пропорційність вважаються об'єктивними рисами зростання технології?
2. Які принципи планування підприємств вам знайомі? Охарактеризуйте їх.
3. Чим відрізняються дві моделі планування підприємств: жорстка централізована та ринкова?
4. Надайте характеристику балансового методу планування технології та галузі його застосування.
5. Що дає застосування нормативного методу планування в ході упровадження технології?
6. Які класифікації нормативів вам відомі? Охарактеризуйте їх.
7. Що таке незбалансованість планів? Наведіть приклади.
8. Як розробляються норми та нормативи?
9. Чому ціна вважається найважливішим економічним нормативом?
10. У чому різниця між техніко-економічним та оперативно-виробничим плануванням?
11. Які органи планування існують на підприємствах?
12. В чому значення підвищення ефективності роботи для підприємства?
13. Яку економію розраховують при розробці організаційних заходів?
14. Що таке виробнича потужність підприємства?
15. Що таке "вузькі місця" упровадженої біотехнології та як їх ліквідувати?
16. Як планують виробничу потужність?
17. Як розрахувати плановий фонд часу роботи установки?

18. Що таке виробнича програма підприємства? Як вона встановлюється?
19. Які існують натуральні та вартісні показники плану упровадженої біотехнології?
20. Біотехнологія, її сутність та планування.
21. Що більше: товарна чи валова продукція, товарна чи реалізована продукція?
22. Як планується обсяг реалізованої продукції?
23. У чому значення і зміст, та який порядок розробки плану з праці, заробітної плати та кадрів підприємства?
24. Як розрахувати плановий баланс робочого часу?
25. Як планується кількість персоналу підприємства?
26. Як вимірюється та планується продуктивність праці?
27. У чому значення та зміст планування оплати праці на підприємстві?
28. Що таке контрактна система оплати праці, в чому її особливості та переваги?
29. Значення та зміст плану матеріально-технічного забезпечення.
30. Як планується потреба в матеріальних ресурсах та як розробляється баланс матеріально-технічного забезпечення?
31. Для чого потрібні та як плануються запаси матеріальних ресурсів?
32. Значення та зміст планування собівартості упровадження біотехнології.
33. Назвіть показники собівартості, що використовуються при упровадженні біотехнології.
34. Як класифікуються витрати, що включаються до собівартості?
35. Як планується зниження витрат?
36. Що таке планова калькуляція, який її зміст та значення?
37. Для чого потрібні та як розраховуються кошторис та звіт з витрат на виробництво?
38. Як планується прибуток та від яких чинників залежать його обсяги?
39. Які податки сплачує підприємство, як вони плануються?

40. Навіщо потрібні інвестиції і як вони плануються?
41. Як розподіляється чистий прибуток?
42. Для чого потрібен бізнес-план і як його розробляють?
43. Який зміст бізнес-плану?
44. Яка мета та зміст оперативно-виробничого планування (ОВП)?
45. Як впливає рівень ОВП на ефективність виробництва?
46. Що таке ритмічність і які методи її оцінки?
47. Порядок розробки оперативних планів.
48. Як виконуються об'ємно-календарні розрахунки?
49. Як розробляються змінно-добові завдання у масовому та серійному типах виробництва?
56. Як ведеться оперативний облік предметів праці?
57. Назвіть види запасів у масовому виробництві
58. Які запаси існують у серійному типі виробництва?
59. Які особливості регулювання у різних типах виробництва?
60. Які технічні засоби використовуються для регулювання ходу виробництва?

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Агафонова Л. Підготовка бізнес-плану : практикум / Л.Агафонова. –К. : Знання, 2001. – 158 с.
2. Герасименко В.Г. Біотехнологія: підручник / В.Г. Герасименко, М.О. Герасименко, М.І. Цвіліховський та ін.; За ред. В.Г. Герасименко. – К.: Інкос, 2006. – 647с.
3. Гринева В.Н. Бизнес-план производственного предприятия: комплексная технология разработки: учебн. пособ. / В.Н. Гринева. – Х.: ИНЖЭК, 2007. – 119 с.
4. Болюх М.А. Економічний аналіз: навч. посібн./ М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбатов; за ред. акад. НАНУ, проф. М.Г. Чумаченка. – К.: КНЕУ, 2001. – 540 с.
5. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства: підручник / С.Ф. Покропивний.–К.:КНЕУ, 2001. – 528 с.
6. Іванісов О. С.Економіка підприємства: підручник для студ. вищ. навч. закладів / О. С. Іванісов. –Х. : Современная печать, 2007. – 704 с.
7. Свінцицька О.М. Планування діяльності підприємства: навч. посіб. / О.М. Свінцицької. –[2-ге вид., перероб. і доп.]–К.: Кондор, 2009. – 263 с.
8. Телетов О.С. Бізнес-планування: навч. посібн. з дисципліни "Бізнес планування" / О. С. Телетов. – Суми: СумДУ, 2005. –78 с.

Методичні вказівки щодо самостійної роботи з навчальної дисципліни «Маркетингове планування» для студентів денної форми навчання з напрямку підготовки 6.051401 “Біотехнологія”

Укладач старш. викл. О. М. Збиранник

Відповідальний за випуск зав. кафедри маркетингу О. А. Кратт

Підп. до др._____. Формат 60x84 1/16. Папір тип. Друк ризографія.

Ум. друк. арк._____. Наклад _____ прим. Зам. №_____. Безкоштовно.

Видавничий відділ
Кременчуцького національного університету
імені Михайла Остроградського
вул. Першотравнева, 20, м. Кременчук, 39600